

A photograph of a young child with blonde hair, wearing a blue and dark blue jacket and a striped beanie, leaning over a man who is wearing a red hat with a white zigzag pattern and glasses. Both are smiling warmly at each other. The background is a blurred outdoor setting with green foliage.

Samverkan med vårdnadshavare – för barnens bästa

RIKTLINJER FÖR FÖRSKOLAN

"En god samverkan
mellan förskola
och hem är en
framgångsfaktor
i barnens lärande
och utveckling"

Inledning

BARN BEHÖVER VUXNA. Vuxna som sätter ramar och har positiva förväntningar. Vuxna som stödjer och uppmuntrar. Vuxna som tar ansvar och som hjälps åt. Det är vår utgångspunkt i de riktlinjer vi tagit fram i Södertälje för hur förskola och hem ska samverka. Riktlinjerna har tagits fram av utbildningskontoret i dialog med politiker, vårdnadshavare och medarbetare på förskolorna.

Vi vet att en god samverkan mellan förskola och hem är en framgångsfaktor i barnens

lärande och utveckling. Förskolan ställer barnen inför små och stora utmaningar. Kunskaper ska erövrats, problem ska lösas, konflikter ska hanteras, förmågor ska utvecklas och samspelet med andra ska vara respektfullt. I dessa utmaningar behöver barnen vuxna som hjälps åt. En gemensam intention och vilja är nödvändig. Men en riktigt bra samverkan kräver också att det från början är klart vad var och en har för ansvar, hur formerna för samverkan ska se ut och vad man ska samverka om. Då kan vi få en samverkan – för barnens bästa.

Målsättning för samverkan mellan förskola och hem

- Att förskola och hem hjälps åt och skapar bästa tänkbara förutsättningar för barnen att få en utvecklad och lärande tid i förskolan.
- Att förskola och hem har en samsyn och en gemensam förståelse om förskolans mål och uppdrag.
- Att förskola och hem var och en och tillsammans stödjer barnen på bästa sätt i deras lärande och utveckling.

Ansvar och förväntningar

Förskolans ansvar är tydligt reglerat i skollagen och i läroplanen. Förskolechefen ska leda och fördela arbetet. Det är förskolechefen som fattar beslut om hur förskolan ska organiseras, hur resurser ska fördelas och hur förskolan ska arbeta för att nå målen. Inget av detta har vårdnadshavare ansvar för. Enligt Läroplanen för förskolan har vårdnadshavare ansvar för sina barns fostran och utveckling. Förskolan ska komplettera hemmet och ge varje barn möjlighet att utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans arbete med barnen ska därför ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmet.

Relationen mellan förskola och vårdnadshavare bör karaktäriseras av tydliga gränser

i ansvar med respekt, tillit och förtroende för varandra samt samarbete som främjar barnets lärande och utveckling.

Förskolans ansvar

- Att lärandet utgår från läroplanens prioriterade kunskapsområden och normer och värden.
- Att lärandet varierar och anpassas utifrån barnens olika mognad, behov och förutsättningar.
- Att vårdnadshavare får kunskap om förskolans uppdrag, mål och arbetsformer.
- Att vårdnadshavare får stöd i att hjälpa det egna barnet att utvecklas utifrån förskolans mål och värdegrund.
- Att vårdnadshavare erbjuds utvecklingssamtal individuellt och i grupp om barnets lärande och utveckling.
- Att vårdnadshavare får information om förändringar på förskolan som har betydelse för barnens fortsatta lärande och utveckling.
- Att vårdnadshavare snarast kontaktas vid problem eller frågor.
- Att vårdnadshavares synpunkter beaktas i planering och genomförande av verksamheten.
- Att kontakten med vårdnadshavare kännetecknas av ansvarstagande och eftersträvar en god relation.

Vårdnadshavares ansvar

- Att ansvara för sitt barns fostran och utveckling.

- Att delta i de möten och de samtal förskolan kallar till.
- Att ta del av förskolans information om det egna barnets lärande och utveckling individuellt och i grupp.
- Att aktivt i hemmet bidra till barnets lärande och utveckling.
- Att snarast kontakta personal på förskolan vid problem eller frågor som rör det egna barnet.
- Att i kontakten med förskolans personal visa respekt och tillit och eftersträva en god relation.

Former och innehåll för samverkan

I vår samverkan med hemmet har vi olika former för information och dialog. Med hjälp av dessa kan vi gemensamt ta ansvar för en samverkan för barnens bästa. De olika samverkansformer som anges nedan gäller på alla kommunens förskolor.

Information

Information om kommunens styrning och uppföljning av förskolornas arbete finns på kommunens hemsida: www.sodertalje.se/barn-utbildning. Här finns även information om respektive förskola.

Information om aktuella händelser och förändringar ges i den dagliga kontakten med vårdnadshavare och i exempelvis vecko- eller månadsbrev.

Introduktionssamtal

Introduktionssamtal äger rum i samband med att barnet börjar förskolan. Samtalets syfte är att förskolan ska få veta vad barnet har med sig för erfarenheter. Detta för att förskolan bättre ska kunna möta barnets behov. Syftet med samtalet är också att skapa en god relation med familjen inför uppstarten, ge vårdnadshavare information om förskolans pedagogiska praktik, syn på familjesamverkan samt information om praktiska frågor i barnets vardag på förskolan. Det är förskolan som kallar till samtalet. Introduktionssamtalet följer en viss ordning och innehållet ska främst vara framåtsyftande.

Forum för samråd

I varje förskoleområde ska det finnas olika forum för samråd. Dessa forum ska bestå av vårdnadshavare, förskolans personal och/eller förskolans ledning. Forum för samråd erbjuder tillfällen då förskola och familjer kan mötas för att tillsammans stödja och ta ansvar för barnens lärande. Syftet är att ha en dialog om förskolans uppdrag och mål och om hur förskola och hem på bästa sätt gemensamt kan stödja barnen i deras lärande och utveckling.

Ett forum för samråd kan med fördel erbjudas i mindre grupp, så kallade grupputvecklingssamtal. I Södertälje ser vi gärna att ett sådant forum innehåller en hög grad av föräldraaktivitet. Det skapar ett större engagemang och ger vårdnadshavare en god inblick i aktuella frågor och projekt

som barnen arbetar med i förskolan. Ett forum för samråd kan även vara ett tillfälle för förskolan att hämta in synpunkter från vårdnadshavare inför beslut. Ett forum för samverkan är inget beslutande organ. Det är inte heller ett tillfälle där man diskuterar enskilda barn eller enskild personal.

Individuellt utvecklingssamtal

Individuellt utvecklingssamtal sker på individnivå. Vårdnadshavare bjuds in till ett samtal om det egna barnet. Det sker en gång per läsår. Syftet med ett individuellt utvecklingssamtal är att informera om barnets lärande och utveckling och att diskutera hur förskola och hem kan stödja barnet framöver.

Oros- och klagomålshantering

En god regel vid oro eller klagomål är att ta kontakt med den som är närmast berörd. Det gäller både förskola och hem. Om vårdnadshavare känner oro eller har synpunkter på sitt barns situation i förskolan är det i första hand personalen på förskolan som ska kontaktas, i andra hand biträdande förskolechef eller förskolechefen. Om oron eller synpunkterna gäller verksamhets- och organisationsfrågor är det i första hand förskolechefen som ska kontaktas, i andra hand förskolans verksamhetschef. Vid telefonkontakt kan vårdnadshavare förvänta sig en återkoppling under kontorstid, klockan 08.00–17.00 på vardagar. Vid mejlkontakt gäller Södertälje kommuns policy även för förskolan, det vill säga svar inom 48 timmar på vardagar.

Uppföljning och utveckling

En god samverkan mellan förskola och hem uppstår inte bara för att det finns en vilja, en målsättning, en ansvarsfördelning och standardiserade former. Den kan behöva utvecklas och förbättras. Det är därför viktigt att det finns en uppföljning av hur förskola och hem upplever den samverkan man har och att denna uppföljning i sin tur leder till åtgärder som syftar till utveckling och förbättring. För detta ändamål har förskolorna två verktyg.

Enkät till vårdnadshavare

Utbildningskontoret har tagit fram en enkät som vårdnadshavare till alla fyraåringar svarar på en gång per år. Enkäten innehåller

frågor om hur vårdnadshavare uppfattar sitt barns situation i förskolan, men också frågor om hur samverkan mellan förskola och hem fungerar. Enkäten följs upp och analyseras internt på förskolan, som också har ett ansvar för att vid behov vidta förbättringsåtgärder. Vårdnadshavarna får en kort muntlig eller skriftlig återkoppling av enkäten där utfallet, analysen och eventuella åtgärder sammanfattas.

Diskussion i forum för samråd

I forum för samråd ska man varje år göra en uppföljning av förskolans samverkan med hemmet och i vilken utsträckning målsättningen är nådd. I den uppföljningen är enkätsvaren en värdefull utgångspunkt. Vid behov ska lämpliga förbättringsåtgärder diskuteras.

Södertälje kommun
151 89 Södertälje

Utbildningskontoret
Campusgatan 26, Södertälje
Telefon: 08-523 015 76

www.sodertalje.se